

Notitie

Referentienummer
335434

Datum
16 juli 2014

Kenmerk
SK

Betreft
Factsheet beoogd beheer Bergen

1 Inleiding

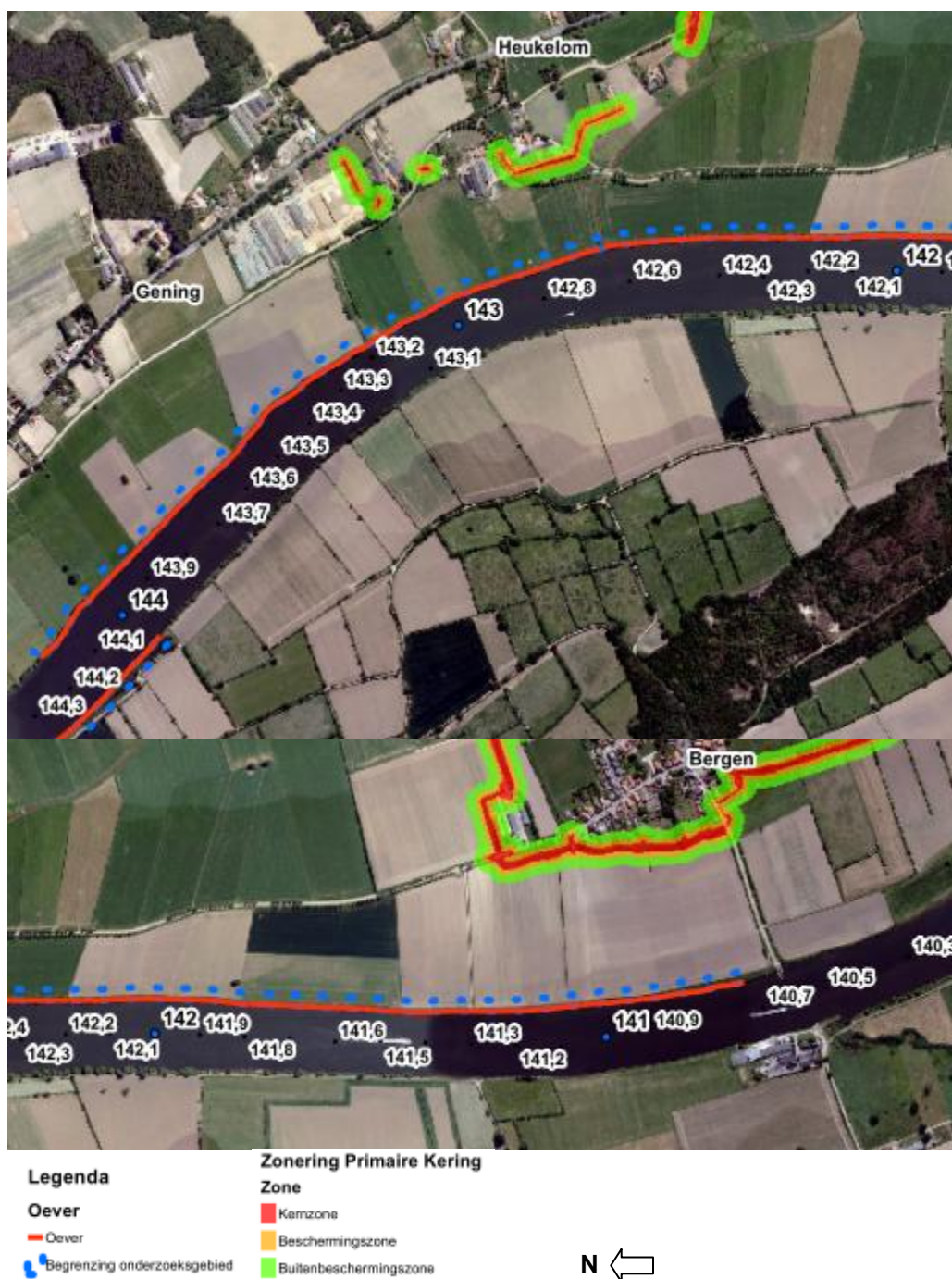
Deze factsheet dient als bijlage bij het 'Beheervoorstel oevers en uiterwaarden KRW3' en geeft een aanzet tot het beheer en onderhoud van het oevertraject Bergen. De factsheet kan daarmee niet gezien worden als een volledig beheeroverzicht, maar is een aanvulling op hetgeen in het beheervoorstel is beschreven. Daarbij dient opgemerkt te worden dat het beheervoorstel tijdens de realisatiefase verder uitgewerkt zal worden in een beheer-, onderhouds- en monitoringsplan.

2 Ligging gebied (abiotische uitgangssituatie)

Het oevertraject Bergen is gelegen in de Limburgse gemeente Bergen op de rechteroever (rkm 140,7 – 144,2). De werkzaamheden vinden plaats binnen rkm 140,65 – 141,0; 141,50 – 142,20; 143,2 – 143,8. In figuur 1 is de ligging van deze oever weergegeven.

De oever Bergen ligt in het Maasdal tussen het dorp Bergen en de monding van de Heukelomse Beek. De oever is hier sterk begroeid met bomen, struiken en planten waardoor 4 tot 5 meter oeververdediging begroeid is. Na het talud gaat het landschap over van bomen, struiken en stroomdalflora naar landbouwgrond waar maïs en bieten worden geteeld. Op enkele plaatsen gaat het talud over naar een grasland met koeien of paarden. De ligging van het traject is weergegeven in figuur 1.

Ter plaatse van rkm 143,2 – 143,8 raakt het projectgebied het project Heukelomse Beek. Rijkswaterstaat zorgt ervoor dat een deel van het Heukelomse beekgebied als natuurgebied kan worden ingericht (IGU Heukelomse Beek). Het gaat om het gebied dat ter hoogte van Bergen en Nieuw-Bergen ligt ingeklemd tussen de Maas en de N271. Dit project is onderdeel van de Maaswerken en pas net afgerond.

Figuur 1: Ligging projectgebied Bergen. De werkzaamheden vinden plaats binnen rkm 140,65 – 141,0; 141,50 – 142,20; 143,2 – 143,8. De gele, groene en rode zones geven de beschermingszone van de waterkering weer.

3 Ontwerp op hoofdlijnen

Vanwege beperkt eigendom worden op drie korte trajecten maatregelen uitgevoerd. De oeverbestorting wordt binnen het oevertraject verwijderd tot 0,5 meter onder referentiepeil. Hierdoor kan

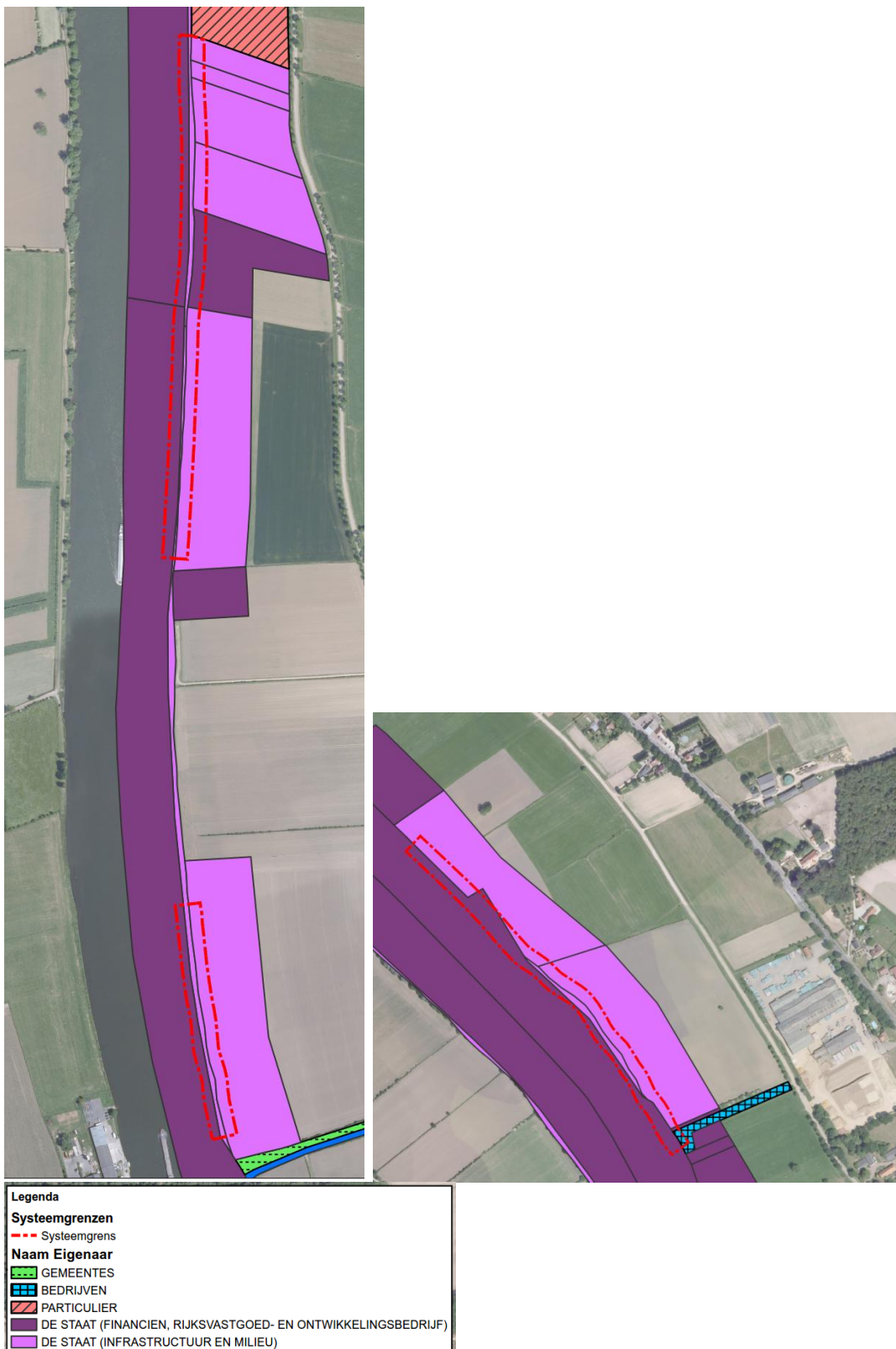
de Maasoever weer (met mate) vrij eroderen. De bemeste Maasoever die hier aanwezig was, zal geleidelijk verdwijnen en plaats maken voor een natuurlijke/natuurvriendelijke oever. Daarnaast wordt de eerste 15 meter vanaf de oeverlijn ontgraven onder een talud van 1:20. Daarna wordt aangesloten op het huidig maaiveld. Deze maatregel wordt genomen om aan te sluiten op de gebiedontwikkeling van de Heukelomse Beek.

Door het toepassen van overgangszones (geleidelijk laten oplopen) in de stortsteen, worden harde overgangen die hinder kunnen opleveren voor de scheepvaart voorkomen. Door het ingraven van stortsteen dwars op de oever, 'falling aprons', wordt voorkomen dat erosie achter de te behouden stortsteen plaats vindt (achterloopsheid). Voor meer details, zie het projectplan Waterwet.

4 Betrokken partijen en verantwoordelijkheden

4.1 *Betrokken partijen*

Bijna de gehele oever is in eigendom van de Staat (zie figuur 2). Een gering deel van het plangebied (er is een grens van 75m aangehouden) is van een bedrijf. In het ontwerpproces bedrijfsgronden uitgesloten in het ontwerp. Het is nog niet duidelijk wie de beheerder van het terrein zal worden. Voorlopig wordt daarom gesproken van de 'terreinbeherende organisatie' (TBO).

Figuur 2: Eigendomskaart van het oevertraject Bergen

5 Beheer en onderhoud

Tabel 1 geeft een overzicht van het voorgestelde te voeren beheer per object. De nummers corresponderen met de beheerkaart in paragraaf 7 van deze factsheet.

Tabel 1: Te voeren beheer per beheerobject

Nr.	Object	Te voeren beheer	Verantwoordelijke partij
n.v.t.	Overgangsbeheer (overal)	Nader af te stemmen tussen aannemer en de toekomstig beheerder	TBO / aannemer
1	Uiterwaard, zachte oever	Natuurdoeltype N12.02 Kruiden en fauna-rijk grasland: Begeleide jaarrondbegrazing, of soortgelijk beheer	TBO
		Veiligheidsklasse Gras en akker: Maaien en verkleinen dichte gesloten ruigtevegetatie (10%) voor winterseizoen en opslag houtige gewassen (10%) verwijderen, of soortgelijk. Maximaal vergunde vegetatie bestaat uit 95% grasland, 5% struweel.	TBO
		Verwijderen drijfvuil/zwerfvuil resp. jaarlijks na hoogwaterseizoen en indien nodig	TBO, RWS
		Verwijderen rivierhout (incl. beheer omgevallen (baken)bomen) na hoogwaterseizoen en indien nodig. Als bakenbomen omvallen dienen ze verankerd te worden, voor zover rivierkundig toelaatbaar	TBO, RWS
		Na hoogwaterseizoen indien nodig herprofiëren steile taluds (als drinkplaats en om verdrinking vee tegen te gaan); plaatsen van afasteringen en drinkbakken ook mogelijk, ter beoordeling van de beheerder	TBO
		Bij vrijkomen van puin door erosie en daardoor verstoring van het landschap, afvoeren van puin	RWS (PC Nat)
		Maatregelen bij overschrijding signaeringslijn en vrijkomende ingegraven oeververdediging	RWS (PC Nat)
		Aandacht voor aanwezigheid gemeentelijke struinpaden achter de oever. Het beheer van de struinpaden maakt geen onderdeel uit van dit beheervoorstel.	TBO
2	Vaarweg	Wegbaggeren oeversediment uit vaarwegprofiel. Incidenteel en aansluiten bij gepland baggeren.	RWS district, via GOVA

3	Zandstrandjes in het zomerbed	Geen maatregelen, tenzij opslag ontstaat, dan is de keuze aan de beheerder hoe hiermee om te gaan (bv. het verlagen van de oever, zodat het begraasd kan worden)	TBO
5	Voorzieningen vee (rasters, klaphekken)	Klein onderhoud / verplaatsen voorzieningen vee nieuwe natuurterreinen	TBO
		Groot onderhoud / Vervangen voorzieningen vee nieuwe natuurterreinen	RWS (PC Nat)

6 Monitoring, inspectie en handhaving

De monitoring, inspectie en handhaving is beschreven in het beheervoorstel. Specifiek voor de oever Bergen gelden nog de volgende aanvullende maatregelen:

- Er mogen geen jetski's te water worden gelaten i.v.m. afspraken tussen gemeenten. Afrasteringen en poorten zijn hierop aangepast in het ontwerp. Tijdens inspecties aandacht voor dit punt.

7 Beheerkaart

De vegetatiekaart voor het beheer is bij deze factsheet opgenomen. Op de vegetatiekaart zijn de beheerzones en –elementen die in tabel 1 zijn opgenomen, met cijfers weergegeven.

Legenda

- Plangrens
- Vegetatieklassen**
- 95% natuurlijk grasland en 5% struweel
- vegetatieklassen**
- Akker
- Diepe bedding
- Maas
- Productiegrasland
- Zachthoutstruweel
- Hectometring Maas

Beheerkaart Bergen
Natuurvriendelijke oevers Maas KRW3

Opdrachtgever: Rijkswaterstaat PPO
Projectnummer: 335334

Status: concept
Datum: 06-08-2014
Schaal: 1:12.500
Formaat: A3
Tekeningnummer: B 7
Get: NR. - Gef: SK

Grontmij Nederland
Locaties: Roermond

Zernikestraat 17, 5612 HZ Eindhoven
Postbus 1265, 5602 BG Eindhoven
T +31 40 265 12 11
F +31 40 244 37 97
info@grontmij.nl
www.grontmij.nl